

KunstTreff

Co-creatie tussen onderwijs en culturele
instelling

Wat is een KunstTreffer?

Leervraag

Culturele
aanbieder

Bouw,
school

Periode

Budget

SO De Piramide

KOO/Rewire

Cultuurschakel

Hanneke Korevaar

Lokatiedirecteur en icc'er

SO DE PIRAMIDE

Anita Buitelaar
Manager cultuuronderwijs

Zoe Reddy
Vakleerkracht muziek

4 manieren om zelfstandig muziekspel aan te moedigen

Creëer een visueel
inspirerende omgeving
met pictogrammen,
illustraties en foto's van
muzikale activiteiten.

Stimuleer
nieuwsgierigheid
door bekende en
onbekende
muziekinstrumenten
en bronnen te
gebruiken.

Moedig fysieke
verkenning van
instrumenten aan door
ze in bewegingsgroepen
te presenteren

Gebruik coöperatieve
spelvormen om
samenspel te stimuleren
en bied individuele
alternatieven voor solo-
geluidsverkenning

SPELIDEEËN HOE STIMULEER IK ZELFSTANDIG (SAMEN)SPEL?

Door spelletjes en prompts te introduceren in de kring of in groepjes van twee in de muziekrimte, kun je de kinderen opties bieden om geluid te verkennen. Deze spelletjes worden vertegenwoordigd met een pictogram, illustratie of een fysiek voorwerp als herinnering in de muziekrimte.

Een gesprek:

Twee verschillende instrumenten hebben een gesprek. Het ene instrument speelt een geluid/ritme en het andere luistert. Zodra de eerste speler klaar is, reageert het andere instrument maar herhaalt niet hetzelfde patroon/geluid.

Dobbelsteen:

Gebruik een dobbelsteen om een ritmische compositie te creëren. De spelers gooien om de beurt de dobbelsteen. Het aantal ogen staat voor het aantal keer dat het instrument bespeeld wordt.

Dirigent:

Vereist 3 of meer spelers. Eén kind is de dirigent en geeft aan wie zijn instrument kan bespelen. Ze mogen beslissen of ze samen of alleen spelen. De spelers bepalen wat ze spelen en de dirigent bepaalt wanneer ze starten en stoppen.

Spelen als een haas:

Gebruik dieren die met tegengestelde snelheden bewegen om aan te geven hoe snel of langzaam een instrument moet worden bespeeld.

ZELFSTANDIG SPELEN MET GELUID

DE RUIMTE HOE ZORG IK VOOR EEN INSPIRERENDE RUIMTE?

Instrumenten

Het is belangrijk dat er een selectie van muziekinstrumenten is die geschikt zijn voor de fysieke mogelijkheden van de kinderen.

Gropeer deze instrumenten in bewegingsgroepen op basis van de beweging die nodig is om geluid te genereren: schudden, draaien, duwen, tikken, plukken. Het doel is om (onafhankelijke) interactie met de instrumenten te stimuleren en zo individuele klankontdekking mogelijk te maken.

Een open kast

Gebruik een open kastsysteem waarmee kinderen toegang hebben tot een lade en een plank. Presenteer op de plank 3 tot 4 muziekinstrumenten samen met hun bewegingsposter. Zo creëer je een presentatieplatform om ideeën en instrumenten te belichten en te herhalen.

Roteer deze instrumenten om de twee weken.

Gebruik de toegankelijke lade voor instrumenten die de kinderen altijd mogen gebruiken. Gebruik hogere planken om de andere instrumenten op te bergen.

Tafel en stoelen

Gebruik een opstelling in de stijl van een picknicktafel, zodat kinderen naast of tegenover elkaar kunnen zitten. Houd rekening met de toegankelijkheid voor kinderen in een rolstoel door minimaal één zijde van de tafel vrij te houden. Indien mogelijk dezelfde kleuren en symbolen doortrekken in dit meubel, dit helpt om de ruimte visueel aan elkaar te binden.

DE RUIMTE HOE ZORG IK VOOR EEN INSPIRERENDE RUIMTE?

Afbeeldingen

Maak de instrumentengroepen zichtbaar met bewegingspictogrammen op gelamineerde posters. Gebruik een magneetbord om foto's van activiteiten, gedrukte songteksten, spelideeën te presenteren. Houd het bij één kleurenschema en gebruik dit voor de posters en andere gedrukte afbeeldingen.

Luisterhoek

Door een luisterhoek te creëren met een comfortabele stoel en een kleine tafel, kunnen kinderen een solo-luisterervaring hebben. Gebruik hiervoor een tablet en koptelefoon. De tablet kan worden geladen met muziek en geluidsopnames die kinderen kunnen selecteren. Op de tablet kunnen kinderen ook experimenteren met muziektechnologie in de vorm van apps en virtuele instrumenten (zie 'in de kring').

Luidspreker

Een draadloze Bluetooth-luidspreker is een geweldige manier om spel aan te moedigen via geluid. Deze kan verbonden worden met de computer of smartphone van de leerkracht en kan muziek afspelen om sfeer in de ruimte te creëren of als backing track voor de kinderen om mee te spelen. Muzikale activiteiten en liedjes die tijdens een livemuziekles zijn opgenomen, kunnen ook worden afgespeeld zodat de kinderen ze kunnen herhalen en meespelen of reageren met hun eigen geluiden en liedjes. Naast muziek kunnen verhalen, stemopnames en geluidseffecten worden gebruikt om spel en interactie te inspireren.

DE KRING HOE BEREID IK DE KINDEREN VOOR?

Bekende instrumenten

Begin met het introduceren van bekende instrumenten, bijvoorbeeld keyboard of trommel. Laat zien hoe je ze oppakt, vasthoudt en terugplaatst. Focus niet op het bespelen ervan, maar op de het vasthouden en doorgeven/delen. Leg uit dat muziekinstrumenten onze goede vrienden zijn en dat we er goed voor moeten zorgen.

Onbekende instrumenten

Presenteer een onbekend muziekinstrument. Vraag de kinderen wat ze denken dat het zou kunnen zijn, en hoe het kan bewegen en klinken. Introduceer de 3 stappen voor het verkennen van een onbekend instrument: Ik zie, ik voel, ik hoor. Eerst kijken we met alleen onze ogen, dan verkennen we voorzichtig met onze handen/voeten en beginnen we het instrument te bewegen (zie bewegingsgroepen). Uiteindelijk produceren we een geluid met het instrument nadat we de juiste beweging hebben ontdekt.

Digiboord

Illustraties en animaties kunnen helpen met het communiceren van bepaalde concepten zoals tempo en beweging. Met een Digibord kunnen zowel de leerkrachten als de kinderen virtuele instrumenten bespelen, wellicht als begeleiding van de fysieke instrumenten. Virtuele instrumenten en apps kunnen eerst in de kring worden geïntroduceerd en later in de luisterhoek van de muziekrimte (individueel) verder worden ontdekt via een tablet.

Eric Schulp

Cultuurcoach

Cultuur
Schakel

meet &
greet

Bedankt voor uw aandacht!

Eric Schulp
[ericschulp@](mailto:ericschulp@cultuurschakel.nl)
cultuurschakel.nl
06 - 46 94 16 62